

'Een borrelglaasje op de borst en een eitje op de rug'

REPORTAGE
GRONINGER SIERDUIF

- De Groninger slenk maakt een comeback
- Groningers kozen eeuw geleden voor de showduif

Door Louis van Kelckhoven

Zevenhuizen Mooi is anders. Maar de Groninger slenk is mooi van lelijkheid. Toch is de slenk een sierduif, misschien wel het oudste Nederlandse sierduivenras. "In de zeventiende eeuw werd er in de stad Groningen al mee gevlogen", zegt Martin Smit uit Zevenhuizen, voorzitter van de Groninger en Gelderse slenkenclub, een speciaalclub waarin fokkers zich hebben verenigd. De Groninger slenk was rond de Tweede Wereldoorlog zo goed als uitgestorven, maar is de laatste tijd bezig aan een comeback. "In Groningen zijn misschien nog vier of vijf liefhebbers, maar elders in Nederland en ook in Duitsland neemt de belangstelling voor het ras toe", weet Smit.

”
Gracieuze vliegers als het zijn, op het hok ogen de duiven soms ronduit onbeholpen

Het houden van slenken, die voorkomen in wit, rood, geel, geel- en roodbleek en geel- en roodspar, was eeuwenlang vooral een stad-Groninger aangelegenheid. "Het was het populairste showras", zegt Smit, "rond 1900 werden 150 slenken geshowd in De Korenbeurs in Groningen." Rond dezelfde tijd vond er een scheiding van de geesten plaats tussen de Groninger en Gelderse liefhebbers.

Smit: "De Groningers gingen voor het showmodel, de Gelderlanders richtten zich meer op de vliegkuns-ten. De Gelderse slenken zijn nog altijd de betere vliegers. Bij het samengaan van de speciaalclubs, twee jaar geleden, is afgesproken beide types te behouden." Dat de duiven slechte ouders zouden zijn, noemt Smit een fabeltje. "Wanneer

de duiven goed in conditie zijn en de verzorger rust, reinheid en regelmaat betracht, kunnen de slenken drie rondjes jongen grootbrengen."

Met het vliegen van de slenk is iets bijzonders aan de hand. Een slenk vliegt op een ongeëvenaarde manier: met de hals fier rechtop en altijd met hol gespreide staart, luid knallend met de vleugels. De vogels zeilen met opgeheven vleugels en 'springen' weer omhoog wanneer ze hoogte verliezen. "Het vliegen met slenken om het huis werd gezien als een vorm van vermaak. Datzelfde vliegen is één van de redenen waarom de belangstelling voor slenken toeneemt. Mijn missie is om de Groninger slenk door

het Groninger luchtruim te laten blijven vliegen", aldus Smit.

Gracieuze vliegers als het zijn, op het hok ogen de duiven soms ronduit onbeholpen. De duiven richten zich zo sterk op, leggen hun kop op de rug en lijken daarbij te steunen op hun staart, dat ze haast achterover dreigen te vallen. De houding is een gevolg van het doorfokken van de Groningers op het showtype. "Je moet de kop niet kunnen zien", zegt Smit. "Vroeger moest de ideale duif zo staan dat je een borrelglaasje op de borst kon zetten en een eitje op de rug leggen."

Een vogel die mooi is van lelijkheid, onbeholpen oogt, maar ook erg temperamentvol is. "Dat is het mooie van een hok vol slenken".

zegt Smit, "er is altijd rumoer, altijd leven. Ze maken elkaar constant het hof, vechten tot bloedens toe om de beste nestplaatsen en klappen met hun vleugels bij elke slag." Waar dat temperament vandaan komt blijft duister. Evenmin als er een verklaring is voor de naam 'slenk', is ook de afkomst van de duif onzeker. "De ware oorsprong is nooit achterhaald, maar waarschijnlijk zijn van oorsprong Spaanse kropperrassen (duiven die door selectieve kweek ruimer in hun kropvel zitten en dat op kunnen blazen, red.) verantwoordelijk voor het temperament van de Groninger slenk."

@ louis.van.kelckhoven@dvh.nl

▲ Liefhebber Martin Smit met de stamvader van zijn collectie slenken. Foto: DvN/Jilmer Postma

Groninger blaarkop

Onze eigen koe, stevig en solide, in zwart of rood. Een zogeheten dubbeldoel koe die het melk- en vleestype in zich verenigt. De blaarkop (egaal zwart of rood met witte kop en staartpunt en zwarte of rode vlekken (blaren) rond de ogen) werd in de veertiende eeuw al beschreven en verscheen vanaf de middeleeuwen op schilderijen. De Groninger blaarkop staat bekend als sober en duurzaam en is daardoor bij uitstek geschikt voor de biologische melkveehouderij. Kenmerkend zijn het stevige, droge beenwerk en het hoge eiwitgehalte van de melk.

Groninger meeuw

De Groninger meeuw ontstond eind achttiende eeuw uit Friese hoenders en de Duitse Oostfriese meeuw. In 1919 werd het ras officieel erkend. In 1978 werd de Groninger meeuw door de stichting Zeldzame Huisdierrassen uitgeroepen tot 'uiterst zeldzaam'. In de jaren tachtig haalde de Groninger Meeuwenclub (GMC) dit hoenderras uit de gevarieerde zone. Kenmerkend voor de meeuw is de pelling bij de hennen, de zwarte vlekken aan weerszijden van de veerschacht. Groninger meeuwen zijn erkend in drie kleurslagen: zilver-, goud- en citroenpel en komen als grote kippen en als krielkippen voor.

Groninger paard

Halverwege de negentiende eeuw werd uit Oldenburger en Oostfriese hengsten het Groninger paard gefokt: betrouwbaar, nuchter en veelzijdig als de Groningers zelf. Een tuigpaard gemakkelijk in de omgang, met goede hoeven voor het werk op de zware klei. Met de mechanisatie kwam het landbouwtype in het gedrang en begon de ombouw tot rijpaard. Het landbouwtype was in de jaren zeventig op sterven na dood, maar werd gered door de hengst Baldewijn. Tegenwoordig kennen we van het Groninger paard het lichte rijpaardtype en het zwaardere, oorspronkelijke type.